

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การประเมินโครงการบำบัดรักษาผู้ป่วยโรคมะเร็งแบบองค์รวมบนฐานสมานัตติยาบำบัดของอโรคยศาล วัดคำประมง จังหวัดสกลนคร ครั้งนี้ ผู้ประเมินได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

- ๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- ๓.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการหาคุณภาพเครื่องมือ
- ๓.๓ การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล
- ๓.๕ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องในโครงการตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๔๘ – ๒๕๕๔ ประกอบด้วย ผู้บริหารโครงการ ๑ รูป ผู้ให้การรักษากำนวณ ๑,๒๐๕ คน ผู้ป่วย จำนวน ๒,๘๘๗ คน ญาติผู้ป่วย จำนวน ๖,๐๐๓ คน และจิตอาสา จำนวน ๒,๓๑๓ คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ ได้มาโดยการเลือกอย่างแบบเจาะจง ระหว่างระยะเวลาที่ศึกษาตั้งแต่วันที่ ๒๒ - ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๔ มีจำนวนทั้งสิ้น ๙๔ รูป/คน ประกอบด้วยผู้บริหารโครงการ ๑ รูป ผู้ให้การรักษากำนวณ ๔ คน ผู้ป่วย จำนวน ๓๐ คน ญาติผู้ป่วย จำนวน ๒๒ คน และจิตอาสาจำนวน ๑๗ คน

๓.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลการวิจัยมี ๒ ประเภท ดังนี้

ประเภทที่ ๑ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการประเมินครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบบประมาณค่า ๕ ระดับ จำนวน ๔ ฉบับ แบ่งตามกลุ่มผู้ตอบ คือ ฉบับผู้ให้การรักษากำนวณ ฉบับจิตอาสา ฉบับญาติผู้ป่วย และฉบับผู้ป่วย แต่ละฉบับแบ่งเป็น ๓ ตอน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบเลือก รายการและตอบข้อมูลในช่องว่างได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพสมรส ภูมิลำเนา กรู๊ปเลือด ชนิดของโรคมะเร็ง ระยะของโรค เป็นต้น

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามที่ใช้ในการประเมิน โครงการบำบัดรักษาผู้ป่วยโรคมะเร็ง แบบองค์รวมบนฐานสมมติบำบัดของอโรคยศาล วัดคำประมง จังหวัดสกลนคร ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลกระทบ

ตอนที่ ๓ แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ โครงการบำบัดรักษาผู้ป่วยโรคมะเร็งแบบองค์รวมบนฐานสมมติบำบัดของอโรคยศาล วัดคำประมง จังหวัดสกลนคร

ประเภทที่ ๒ แบบสัมภาษณ์ของผู้บริหาร โครงการ ลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมี โครงสร้าง ตามด้านและประเด็นการประเมินในกรอบแนวทางการประเมิน

การสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ที่ใช้ในการศึกษาการประเมินโครงการ บำบัดรักษาผู้ป่วยโรคมะเร็งแบบองค์รวมบนฐานสมมติบำบัดของ อโรคยศาล วัดคำประมง จังหวัด สกลนคร ผู้ประเมินได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการ กำหนดกรอบ แนวคิด และเกณฑ์การประเมิน แล้วดำเนินการสร้างเครื่องมือตามกรอบแนวคิดของการประเมิน ตามขั้นตอน ดังนี้

๑) การกำหนดประเด็นการประเมิน ผู้ประเมินได้ศึกษาเอกสาร แนวคิดในการประเมิน และศึกษาจากผู้เกี่ยวข้อง กำหนดประเด็นการประเมินในรูปแบบการประเมินเชิงระบบ คือ ด้าน ปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลกระทบของโครงการ

๒) การกำหนดตัวชี้วัดตามประเด็นการประเมิน ผู้ประเมินได้กำหนดตัวชี้วัดตาม ประเด็นการประเมินในแต่ละประเด็น ที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจและ แก้ไขแล้วจึงนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางการประเมินโครงการพิจารณาความเหมาะสม และความ เป็นไปได้ ในการเก็บข้อมูล

๓) ผู้ประเมินสร้างเครื่องมือ ตามกรอบแนวคิด โดยได้เครื่องมือ เป็นแบบสอบถามชนิด มาตราประมาณค่า ๕ ระดับ จำนวน ๔ ฉบับ รวมทั้งสิ้น ๘๑ ข้อ

๔) นำแบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า ทุกฉบับ ที่สร้างเสร็จแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญ ด้านเนื้อหาและผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมินพิจารณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา จำนวน ๕ ท่าน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านพยาบาลวิชาชีพชำนาญการที่ทราบข้อมูลเกี่ยวกับโครงการ ของอโรคยศาล วัดคำประมง เป็นอย่างดี ๑ ท่าน ด้านประเมินโครงการ ๓ ท่าน ด้านภาษา ๑ ท่าน โดยมีค่าความ สอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับคำนิยามที่ยอมรับได้ ระหว่าง ๐.๘-๑.๐ และปรับปรุงเครื่องมือตาม คำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

๕) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงสมบูรณ์แล้วไปพิมพ์เป็นฉบับจริงแล้วนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๓ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยเริ่มเก็บข้อมูลในวันที่ ๒๒ – ๒๖ เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นเวลา ๕ วัน ใช้แบบสอบถามฉบับที่ ๑ สำหรับผู้ป่วยเป็นผู้ตอบ แบบสอบถามฉบับที่ ๒ สำหรับญาติผู้ป่วยเป็นผู้ตอบ แบบสอบถามฉบับที่ ๓ สำหรับผู้ให้การรักษาเป็นผู้ตอบ แบบสอบถามฉบับที่ ๔ สำหรับจิตอาสาเป็นผู้ตอบ และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างสำหรับผู้บริหารโครงการเป็นผู้ตอบ

๓.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล

การประเมินโครงการบำบัดรักษาผู้ป่วยโรคมะเร็งแบบองค์รวมบนฐานสมานัตยบำบัดของโรงพยาบาล วัดคำประมง จังหวัดสกลนคร ครั้งนี้ ผู้ประเมินได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

๑. ข้อมูลเชิงปริมาณใช้การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา

๒. เกณฑ์การตัดสินระดับการประเมินแปลผลค่าเฉลี่ยชนิดมาตราประมาณค่า ๕ ระดับ โดยใช้เกณฑ์การวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

การแปลความหมายของระดับคะแนนเฉลี่ย หรือหาค่าเฉลี่ยของระดับคะแนน โดยใช้เกณฑ์ ดังนี้ (พิสนุ พองศรี, ๒๕๕๐: ๑๘๕)

ค่าคะแนนเฉลี่ย

๔.๒๐ – ๕.๐๐ หมายถึง มีความเหมาะสม/ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

๓.๔๐ – ๔.๑๕ หมายถึง มีความเหมาะสม/ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

๒.๖๐ – ๓.๓๕ หมายถึง มีความเหมาะสม/ความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

๑.๘๐ – ๒.๕๕ หมายถึง มีความเหมาะสม/ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

๑.๐๐ – ๑.๗๕ หมายถึง มีความเหมาะสม/ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

งานวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้เกณฑ์การประเมินมีค่าตั้งแต่ ๓.๔๐ ขึ้นไป ($\bar{x} \geq ๓.๔๐$) โดยได้รับความเห็นชอบระหว่างผู้บริหารโครงการและคณะกรรมการผู้ควบคุมงานวิจัยในครั้งนี้ร่วมกัน

การดำเนินการประเมินโครงการ สรุปได้ดังกรอบการประเมินโครงการบำบัดรักษาผู้ป่วยโรคมะเร็งแบบองค์รวมบนฐานสมานัตยบำบัดของโรงพยาบาล วัดคำประมง จังหวัดสกลนคร ดังแสดงในตารางที่ ๓.๑

ภาพที่ ๓.๑ กรอบการประเมินโครงการบำบัดรักษาผู้ป่วยโรคมะเร็งแบบองค์รวมบนฐานสมมติฐานบำบัดของโรคมะเร็ง วัดค่าประมง จังหวัดสกลนคร

วัตถุประสงค์ของการประเมิน	ประเด็นที่ศึกษา/ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
๑.เพื่อประเมินปัจจัยนำเข้า ของโครงการ	ความพร้อมและความเหมาะสมในด้าน ๑.บุคลากร ๒.ผู้ป่วยและญาติต่อการรักษา ๓.อาคารสถานที่ ๔.ปัจจัยเสริมและปัจจัยที่ใช้ในการรักษา ๕.การบริหารจัดการ ๖.สื่อ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ	๑.ผู้บริหารโครงการ ๒.ผู้ให้การรักษา ๓.ผู้ป่วย ๔.ญาติผู้ป่วย ๕.จิตอาสา	แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม	วิเคราะห์เนื้อหา วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ระดับมาก $\bar{X} \geq 3.40$
๒.เพื่อประเมินกระบวนการดำเนินงานของโครงการ	ความเหมาะสมในการดำเนินงานเกี่ยวกับ ๑.กระบวนการก่อนการรักษา ๒.กระบวนการขณะรักษา ๓.กระบวนการหลังการรักษา ๔.ปัญหาและอุปสรรค	๑.ผู้บริหารโครงการ ๒.ผู้ให้การรักษา ๓.ผู้ป่วย ๔.ญาติผู้ป่วย ๕.จิตอาสา	แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม	วิเคราะห์เนื้อหา วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ระดับมาก $\bar{X} \geq 3.40$

ตารางที่ ๓.๑ (ต่อ)

วัตถุประสงค์ของการประเมิน	ประเด็นที่ศึกษา/ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
๓.เพื่อประเมินผลผลิตของ โครงการ	๑.ผลการรักษาผู้ป่วย ๒.ความพึงพอใจต่อกิจกรรมการรักษาและการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ	๑.ผู้บริหารโครงการ ๒.ผู้ให้การรักษา ๓.ผู้ป่วย ๔.ญาติผู้ป่วย ๕.จิตอาสา	แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม	วิเคราะห์เนื้อหา วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ระดับมาก $\bar{X} \geq ๓.๔๐$
๔.เพื่อประเมินผลกระทบของโครงการ	๑.การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้ป่วยและญาติ ๒.ความสนใจในการเป็นจิตอาสาช่วยเหลือโครงการ	๑.ผู้บริหารโครงการ ๒.ผู้ให้การรักษา ๓.ผู้ป่วย ๔.ญาติผู้ป่วย ๕.จิตอาสา	แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม	วิเคราะห์เนื้อหา วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ระดับมาก $\bar{X} \geq ๓.๔๐$

๓.๕ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ประเมินได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ และใช้ค่าสถิติที่สอดคล้องกับการประเมินโครงการ ดังนี้

๑. สถิติที่ใช้หาค่าคุณภาพเครื่องมือ

ใช้ IOC หาค่าความตรงเชิงเนื้อหา ของแบบสอบถามการประเมินโครงการ บำบัดรักษาผู้ป่วยโรคมะเร็งแบบองค์รวมบนฐานสมานัตตบัพของอโรคยศาล วัดคำประมง

๒. สถิติพื้นฐานที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

๒.๑ ใช้ % หาค่าร้อยละข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการบำบัดรักษาผู้ป่วยโรคมะเร็งแบบองค์รวมบนฐานสมานัตตบัพของอโรคยศาล วัดคำประมง จังหวัดสกลนคร

๒.๒ ใช้ $\bar{X}$ หาค่าเฉลี่ย แบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการบำบัดรักษาผู้ป่วยโรคมะเร็งแบบองค์รวมบนฐานสมานัตตบัพของอโรคยศาล วัดคำประมง จังหวัดสกลนคร

๒.๓ ใช้ S.D. หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการบำบัดรักษาผู้ป่วยโรคมะเร็งแบบองค์รวมบนฐานสมานัตตบัพของอโรคยศาล วัดคำประมง จังหวัดสกลนคร